

KOMENDANT
MORSKIEGO ODDZIAŁU STRAŻY GRANICZNEJ
im. płk. Karola BACZA

MO-WK.0910.5.2019

Gdańsk, dnia 12 lutego 2020 r.

KOPIA

Egz. nr 2

Pan
kmdr ppor. SG Zbigniew Lenart
Komendant Placówki SG
w Elblągu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli na temat: "Przetwarzanie i ochrona danych osobowych" zrealizowanej w trybie zwykłym, ujętej w Planie kontroli Wydziału Kontroli Morskiego Oddziału Straży Granicznej na 2019 rok.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092 z późn. zm.).

**I. Jednostka kontrolowana: Placówka Straży Granicznej w Elblągu,
ul. Kotwicza 2, 82-300 Elbląg.**

Komendantem Placówki SG w Elblągu w okresie objętym kontrolą był:
- kmdr ppor. SG Zbigniew Lenart.

II. Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

1. [REDAKTOWANE] – starszy specjalista Wydziału Kontroli MOSG – kierownik zespołu kontrolnego – upoważnienie nr 16/19 z dnia 15 listopada 2019 r.;
2. [REDAKTOWANE] – kierownik Sekcji Techniki Okrętowej i Inżynierijno-Portowej Wydziału Techniki Morskiej MOSG, delegowany do Wydziału Kontroli MOSG – upoważnienie nr 17/19 z dnia 15 listopada 2019 r.

III. Kontrolę przeprowadzono w dniach: od 20 listopada 2019 r. do 13 grudnia 2019 r.

IV. Zakres przedmiotowy kontroli: Przetwarzanie i ochrona danych osobowych.

Zagadnienia poddane ocenie:

1. Rozwiązania organizacyjno-funkcjonalne.
2. Zarządzanie ochroną danych.
3. Dokumentowanie procesu przetwarzania danych osobowych.

Cel kontroli:

Celem kontroli była ocena funkcjonowania mechanizmów kontrolnych w zakresie organizacji, nadawania dostępu do przetwarzania danych osobowych oraz dokumentowania procesu przetwarzania danych osobowych pod kątem zgodności z przepisami prawa i rzetelności.

Kontrolą objęto okres: od 7.12.2018 r. do dnia 31.10.2019 r.

V. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Ocenę skontrolowanej jednostki dokonano na podstawie ustaleń stanu faktycznego przy zastosowaniu kryteriów legalności i rzetelności.

Na ogólną ocenę badanego obszaru złożyły się oceny cząstkowe poszczególnych kontrolowanych zagadnień.

Realizację zadań objętych zakresem kontroli oceniono pozytywnie.

Pozytywnie oceniono przyjęte rozwiązania organizacyjno-funkcjonalne w Placówce SG w Elblągu. W ramach struktury organizacyjnej jednostki wyznaczono funkcjonariusza, któremu powierzono w sposób formalny obowiązki Administratora Bezpieczeństwa Zbiorów odpowiedzialnego w jednostce za zarządzanie ochroną danych osobowych. Ponadto pozytywnie oceniono procedurę nadawania upoważnień oraz dokumentowania procesu przetwarzania danych osobowych.

Ocenę sformułowano na podstawie następujących ustaleń:**1. Rozwiązania organizacyjno-funkcjonalne.**

Na podstawie § 8 ust. 1 pkt 20 zarządzenia nr 119 Komendanta Głównego z dnia 2 grudnia 2016 r. w sprawie utworzenia placówek i dywizjonów Straży Granicznej, określenia ich terytorialnego zasięgu działania, a także określenia szczegółowego zakresu zadań terenowych organów Straży Granicznej oraz organizacji komend oddziałów, placówek i dywizjonów, komendant placówki realizuje zadania administratora danych w odniesieniu do danych osobowych przetwarzanych w placówce w zakresie określonym w odrębnych przepisach. Zgodnie z powyższym, w decyzji nr 75 Komendanta Morskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków i uprawnień komendantów placówek Morskiego Oddziału Straży Granicznej komendantowi placówki określono do realizacji m.in.:

- zadania lokalnego administratora danych osobowych (§ 2 pkt 3);
- nadzór nad przetwarzaniem informacji niejawnych oraz danych osobowych w placówce (§ 2 pkt 3);
- nadzór nad eksploatacją i bezpieczeństwem systemów teleinformatycznych w placówce oraz ochroną informacji niejawnych przetwarzanych w systemach teleinformatycznych (§ 3 ust. 1 pkt 90 i 91).

Ponadto zgodnie z zapisami ww. decyzji do szczegółowego zakresu uprawnień komendanta placówki należy udzielanie i odwoływanie upoważnień do przetwarzania danych osobowych podległym funkcjonariuszom lub pracownikom placówki i udostępnianie danych osobowych ze zbiorów danych, w których dane te są przetwarzane w związku z realizacją zadań służbowych, podmiotom uprawnionym do ich otrzymywania (§ 3 ust. 2 pkt 10 i 11).

Zgodnie z § 3 ust. 3 pkt. 5 decyzji nr 75 komendant placówki ponosi odpowiedzialność za ochronę i przetwarzanie informacji niejawnych oraz danych osobowych zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Jednocześnie zgodnie z treścią § 18 ust. 2 cyt. zarządzenia nr 119 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 2 grudnia 2016 r. komendant placówki opracował „*Wewnętrzny podział zadań Placówki SG w Elblągu*”, (zatwierdzony przez Komendanta MOSG w dniu 20.07.2017 r.), z którego zapisów wynika, że do szczegółowego zakresu zadań pracowników i funkcjonariuszy Kancelarii Ogólnej, wyszczególnionych Grup i Zespołów będących w strukturze placówki m.in. należy znajomość i przestrzeganie przepisów o ochronie i przetwarzaniu danych osobowych oraz przepisów o ochronie informacji niejawnych i danych osobowych.

Zgodnie z zasadami ochrony danych osobowych określonymi w „*Polityce ochrony danych osobowych przetwarzanych w Morskim Oddziale Straży Granicznej, których administratorem jest Komendant Morskiego Oddziału Straży Granicznej*” z dnia 14.03.2019 r., zwanej dalej *Polityką*, zarządzający tj. kierownik jednostki organizacyjnej MOSG wykonujący w imieniu Administratora (Komendanta MOSG) zadania w podległej mu jednostce organizacyjnej, do prowadzenia i utrzymania aktualności dokumentacji, o której mowa w Rozdziale III *Polityki*, może powołać Administratora Bezpieczeństwa Zbiorów (ABZ). Ustalono, że obowiązek ten został powierzony [REDAKTION] - specjalście do spraw statystyki, analiz i informacji Grupy Służby Granicznej. Z analizy treści szczegółowego zakresu obowiązków w/w funkcjonariusza wynika, że został on upoważniony w imieniu komendanta placówki do administrowania i nadzoru nad systemami teleinformatycznymi, a w szczególności do prowadzenia ewidencji, wykazów, rejestrów, zbiorów, wniosków i upoważnień wynikających z przepisów o ochronie danych osobowych. Stwierdzono także, że w trakcie realizacji czynności kontrolnych, w dniu 26 listopada 2019 r. obowiązki Administratora Bezpieczeństwa Zbiorów w placówce powierzono kolejnemu funkcjonariuszowi tj. [REDAKTION] - starszemu kontrolerowi - technikowi informatyki Zespołu Zabezpieczenia Logistycznego. Określenie i powierzenie obowiązków w przedmiotowym zakresie zostało sformalizowane w zakresie obowiązków i uprawnień ww. funkcjonariusza.

Jednocześnie należy stwierdzić, że powyższe działanie jest zgodne z zaleceniem zawartym w piśmie Komendanta Morskiego Oddziału Straży Granicznej nr [REDAKTION] dot. obowiązku wpisania w szczegółowe zakresy obowiązków zapisów dotyczących realizacji zadań Administratora Bezpieczeństwa Zbioru wynikających z „*Polityki ochrony danych osobowych przetwarzanych w Straży Granicznej, których administratorem jest Komendant Główny Straży Granicznej*” oraz „*Polityki ochrony danych osobowych przetwarzanych w Morskim Oddziale Straży Granicznej, których administratorem jest Komendant Morskiego Oddziału Straży Granicznej*”.

Kontrolowany obszar oceniono pozytywnie.

2. Zarządzanie ochroną danych.

Zgodnie z ust. 1 pkt 4 rozdziału II *Polityki*¹, Administrator (Komendant MOSG) nadaje upoważnienia do przetwarzania danych osobowych wyłącznie osobom, które spełnią warunki określone w rozdziale I ust. 5 pkt 1-3 *Polityki* tj.:

1. realizują zadania służbowe wymagające przetwarzania danych osobowych;
2. odbyły szkolenie z zakresu ochrony danych osobowych;

¹ *Polityka ochrony danych osobowych przetwarzanych w Morskim Oddziale Straży Granicznej, których administratorem jest Komendant Morskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 14.03.2019 r.*

3. zapoznały się z Polityką ochrony danych osobowych przetwarzanych w Morskim Oddziale Straży Granicznej.

Jednocześnie przywołując zapisy w/w dokumentu rozdziału II ust. 3 ppkt 1, każda osoba upoważniona do przetwarzania danych osobowych zobowiązana jest zapoznać się z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych tj.:

- rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia Dyrektywy 95/46/WE (Dz. Urz. UE z 04.05.2016 r. L 119/1);
- ustawą z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1000 z późn. zm.);
- ustawą z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości (Dz. U. z 2019 r. poz. 125);
- oraz aktami wykonawczymi do wymienionych aktów prawnych, w tym regulacjami wewnętrznymi obowiązującymi w Straży Granicznej.

Zgodnie z przyjętą w MOSG „Procedurą nadawania/cofania upoważnień do przetwarzania danych osobowych w Morskim Oddziale Straży Granicznej”², potwierdzeniem spełnienia warunków w zakresie zapoznania się z ww. regulacjami jest podpisanie przez każdą z osób oświadczenia o zapoznaniu się z przepisami i zachowaniu klauzuli poufności (załącznik nr 1 Procedury). Przedmiotowe oświadczenia były wymogiem niezbędnym do nadania przez Komendanta MOSG uprawnień do przetwarzania danych osobowych.

Ponadto w myśl zapisów wynikających z Rozdziału II ust. 3 pkt 2 *Polityki*³ podpisane oświadczenia podlegały włączeniu do akt osób upoważnionych.

W celu weryfikacji powyższego, na podstawie uzyskanych z Wydziału Kadr i Szkolenia informacji dot. stanu etatowego Placówki SG w Elblągu (na dzień 20 listopada 2019 r.), ustalono, że w placówce obsadzone były 52 stanowiska przez funkcjonariuszy SG i 2 stanowiska przez pracowników cywilnych. W ramach prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, że w 51 teczkach akt osobowych funkcjonariuszy znajdują się oryginały oświadczeń potwierdzających fakt przeszkolenia i zapoznania się z ww. przepisami. W jednym przypadku w TAO [REDAKTOWANE] z uwagi na długotrwałą nieobecność funkcjonariuszki w służbie (od listopada 2018 roku) brak było w/w oświadczenia.⁴ Ponadto w teczkach akt pracowniczych dwóch pracowników cywilnych zatrudnionych w PSG w Elblągu brakowało oryginałów przedmiotowych oświadczeń pomimo, iż skany tych dokumentów były w dyspozycji funkcjonariusza pełniącego w placówce funkcję Administratora Bezpieczeństwa Zbiorów. Wg wyjaśnień⁵ złożonych przez komendanta Placówki SG w Elblągu w dniu 11.12.2019 r. zapisy w książce doręczeń [REDAKTOWANE] wskazują na przekazanie w dniu 30.04.2019 r. przesyłki adresowanej do Wydziału Kadr i Szkolenia zawierającej oświadczenia potwierdzające fakt zapoznania się podwładnych z przepisami, wśród których jak zapewnia komendant placówki były również oświadczenia dwóch pracowników cywilnych. Ustalono, że aktualnie jeden z pracowników cywilnych, u których w tezcze akt pracowniczych brakowało przedmiotowych dokumentów przebywa na długotrwałym zwolnieniu lekarskim. Wobec tego, w wyniku prowadzonych czynności kontrolnych do teczek akt osobowych dwóch pracowników cywilnych zatrudnionych w PSG w Elblągu dołączone zostały wydruki skanów ich oświadczeń

² Procedura nadawania/cofania upoważnień do przetwarzania danych osobowych w Morskim Oddziale Straży Granicznej z dnia 14 marca 2019 r.

³ Polityka ochrony danych osobowych przetwarzanych w Morskim Oddziale Straży Granicznej, których administratorem jest Komendant Morskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 14.03.2019 r.

⁴ Akta kontroli, str. 19

⁵ Akta kontroli, str. 25

o zapoznaniu się z przepisami i zachowaniu klauzuli poufności z kwietnia 2019 r. Ponadto jeden z pracowników złożył przedmiotowe oświadczenie powtórnie, natomiast drugi przebywający aktualnie na zwolnieniu dokona jego złożenia po powrocie do pracy.

W celu potwierdzenia faktycznego spełnienia obowiązku przeszkolenia wyznaczonych osób z zakresu ochrony danych osobowych, w ramach czynności kontrolnych dokonano analizy wykazu osób przeszkolonych do przetwarzania danych osobowych. Na podstawie przedmiotowego dokumentu ustalono, że przeszkolonych zostało 52 funkcjonariuszy i 2 pracowników cywilnych placówki.⁶

Osobom, które spełniły wszystkie wskazane warunki, czyli: realizują zadania służbowe wymagające przetwarzania danych osobowych, odbyły szkolenie z zakresu ochrony danych osobowych oraz zapoznały się z ww. regulacjami, w tym „*Polityką ochrony danych osobowych przetwarzanych w Morskim Oddziale Straży Granicznej, których administratorem jest Komendant Morskiego Oddziału Straży Granicznej*” nadano wymagane upoważnienia do przetwarzania danych osobowych.

Są to wszystkie osoby, których wnioski zostały zaakceptowane przez Inspektora Danych Osobowych Morskiego Oddziału Straży Granicznej i zatwierdzone przez Administratora Danych Morskiego Oddziału Straży Granicznej.

Kontrolowany obszar oceniono pozytywnie.

3. Dokumentowanie procesu przetwarzania danych osobowych.

Zgodnie z zapisami rozdziału III ust. 2 *Polityki* w jednostce organizacyjnej należy prowadzić w formie elektronicznej niżej wymienioną dokumentację:

- wykaz osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych;
- ewidencję osób przeszkolonych z zakresu danych osobowych;
- wykaz budynków, pomieszczeń lub części pomieszczeń tworzących obszar, w którym przetwarzane są dane osobowe;
- wykaz osób uprawnionych do użytkowania komputerów przenośnych poza obszarem przetwarzania danych;
- rejestr udostępnionych danych osobowych.

W ramach czynności kontrolnych ustalono, że powyższe zbiory prowadzone są w PSG w Elblągu przez osobę pełniącą funkcję Administratora Bezpieczeństwa Zbiorów. Przedmiotowa dokumentacja prowadzona jest zgodnie z wzorami stanowiącymi załączniki do ww. *Polityki* z dnia 14 marca 2019 r.

Ponadto stwierdzono, że prowadzona dokumentacja aktualizowana jest na bieżąco. Uwag w zakresie prawidłowości i rzetelności prowadzenia dokumentacji nie było.

W przypadku zaistnienia incydentu naruszenia ochrony danych osobowych zgodnie z zapisami rozdziału VII „*Polityki ochrony danych osobowych przetwarzanych w Morskim Oddziale Straży Granicznej*” każda osoba, która stwierdzi naruszenie ochrony danych osobowych, ma obowiązek niezwłocznego poinformowania o tym fakcie Zarządzającego, czyli komendanta placówki.

W badanym okresie kontroli nie zgłoszono żadnego takiego incydentu.

Kontrolowany obszar oceniono pozytywnie.

⁶ Akta kontroli, str. 26

o zapoznaniu się z przepisami i zachowaniu klauzuli poufności z kwietnia 2019 r. Ponadto jeden z pracowników złożył przedmiotowe oświadczenie powtórnie, natomiast drugi przebywający aktualnie na zwolnieniu dokona jego złożenia po powrocie do pracy.

W celu potwierdzenia faktycznego spełnienia obowiązku przeszkolenia wyznaczonych osób z zakresu ochrony danych osobowych, w ramach czynności kontrolnych dokonano analizy wykazu osób przeszkolonych do przetwarzania danych osobowych. Na podstawie przedmiotowego dokumentu ustalono, że przeszkolonych zostało 52 funkcjonariuszy i 2 pracowników cywilnych placówki.⁶

Osobom, które spełniły wszystkie wskazane warunki, czyli: realizują zadania służbowe wymagające przetwarzania danych osobowych, odbyły szkolenie z zakresu ochrony danych osobowych oraz zapoznały się z ww. regulacjami, w tym „*Polityką ochrony danych osobowych przetwarzanych w Morskim Oddziale Straży Granicznej, których administratorem jest Komendant Morskiego Oddziału Straży Granicznej*” nadano wymagane upoważnienia do przetwarzania danych osobowych.

Są to wszystkie osoby, których wnioski zostały zaakceptowane przez Inspektora Danych Osobowych Morskiego Oddziału Straży Granicznej i zatwierdzone przez Administratora Danych Morskiego Oddziału Straży Granicznej.

Kontrolowany obszar oceniono pozytywnie.

3. Dokumentowanie procesu przetwarzania danych osobowych.

Zgodnie z zapisami rozdziału III ust. 2 *Polityki* w jednostce organizacyjnej należy prowadzić w formie elektronicznej niżej wymienioną dokumentację:

- wykaz osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych;
- ewidencję osób przeszkolonych z zakresu danych osobowych;
- wykaz budynków, pomieszczeń lub części pomieszczeń tworzących obszar, w którym przetwarzane są dane osobowe;
- wykaz osób uprawnionych do użytkowania komputerów przenośnych poza obszarem przetwarzania danych;
- rejestr udostępnionych danych osobowych.

W ramach czynności kontrolnych ustalono, że powyższe zbiory prowadzone są w PSG w Elblągu przez osobę pełniącą funkcję Administratora Bezpieczeństwa Zbiorów. Przedmiotowa dokumentacja prowadzona jest zgodnie z wzorami stanowiącymi załączniki do ww. *Polityki* z dnia 14 marca 2019 r.

Ponadto stwierdzono, że prowadzona dokumentacja aktualizowana jest na bieżąco. Uwag w zakresie prawidłowości i rzetelności prowadzenia dokumentacji nie było.

W przypadku zaistnienia incydentu naruszenia ochrony danych osobowych zgodnie z zapisami rozdziału VII „*Polityki ochrony danych osobowych przetwarzanych w Morskim Oddziale Straży Granicznej*” każda osoba, która stwierdzi naruszenie ochrony danych osobowych, ma obowiązek niezwłocznego poinformowania o tym fakcie Zarządzającego, czyli komendanta placówki.

W badanym okresie kontroli nie zgłoszono żadnego takiego incydentu.

Kontrolowany obszar oceniono pozytywnie.

⁶ Akta kontroli, str. 26

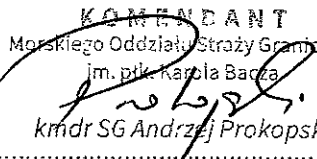
KOPIA

VI. Zalecenia i wnioski.

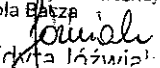
Z uwagi na brak stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości nie formułowano wniosków i zaleceń.

VII. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przesłano kierownikowi jednostki kontrolowanej.

VIII. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli PSG w Elblągu, wg rejestru [REDACTED]

KOMENDANT
Morskiego Oddziału Straży Granicznej
im. płk. Karola Bacza

kmdr SG Andrzej Prokopski
.....
podpis kierownika jednostki kontrolującej

NACZELNIK
Wydziału Kontroli
Morskiego Oddziału Straży Granicznej
im. płk. Karola Bacza
24.02.2020.
kmdr por. SG Edyta Jozwiak

Wykonano w 2 egzemplarzach:
Egz. nr 1 – Komendant PSG w Elblągu
Egz. nr 2 – a/a
Wykonał: J. Murawska. (tel. 6642078)
Dnia 12.02.2020 r.

NACZELNIK
Wydziału Kontroli
Morskiego Oddziału Straży Granicznej
im. płk. Karola Bacza
12.02.2020
kmdr por. SG Edyta Jozwiak